

Міністерство освіти і науки України
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Економічний факультет
Кафедра міжнародних економічних відносин

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ

28.05.2025 № 17

м. Вінниця

Засідання кафедри міжнародних
економічних відносин

Голова – Шкурат М.Є.

Секретар – Братчук У.П.

ПРИСУТНІ: Шкурат М.Є., к.е.н., в.о. завідувача кафедри міжнародних економічних відносин, Орехова Т.В., д.е.н., професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин, Кістерський Л.Л., д.е.н., професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин, Коровій В.В. д.е.н., професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин, Хаджинов І.В., д.е.н., професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин, Варламова М.Л., к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин, Атаманчук З. А., к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин, Іщук Ю. А., PhD, доцент кафедри міжнародних економічних відносин, Кулявець В.Г., к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин, Братчук У.П., завідувач навчальної лабораторії кафедри міжнародних економічних відносин.

ЗАПРОШЕНІ: представники стейкхолдерів

Роботодавці: МЕРЕЖКО В.М., директор Вінницького бізнес-клубу, національний радник Програм ОБСЄ та ПРООН, заслужений економіст України; КОВАЛЕНКО І.М., експерт з моніторингу та оцінки ГО «Подільська агенція регіонального розвитку». КВАСНИЦЬКА О.Г., спеціаліст з дослідження ринку та клієнтів компанії ELEKS, випускниця.

Наукова спільнота: МИЦЕНКО І.М., д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин Центральноукраїнського національного технічного університету; ЗВАРИЧ Р.Є., д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин Західноукраїнського національного університету.

Здобувачі вищої освіти: КУДРЯВСЬКА А.В., здобувачка ОС Бакалавр, 3 курс, спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини. ОП Цифрова бізнес-дипломатія; СВЯТА А.Д., здобувачка ОС

Бакалавр, 3 курс, спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини. ОП Цифрова бізнес-дипломатія; ДУНЕЦЬ О.О., здобувачка ОС Бакалавр, 2 курс, спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини. ОП Міжнародний бізнес. Бізнес-переклад.

Порядок денний:

1.1. Про результати громадського обговорення нової освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» першого рівня ОС «Бакалавр» за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (за спеціалізаціями), спеціалізація С1.02 «Міжнародні економічні відносини».

СЛУХАЛИ: Про результати громадського обговорення нової освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» першого рівня ОС «Бакалавр» за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (за спеціалізаціями), спеціалізація С1.02 «Міжнародні економічні відносини».

ВИСТУПИЛИ:

1. **ІЩУК Ю.А.**, доктор філософії, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин, гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» *представила результати громадського обговорення ОПП:*

1.1. Доповіла про зміни до національного законодавства:

1.1.1. Акцентувала увагу на затвердженні нового Переліку галузей знань і спеціальностей Постановами Кабінету Міністрів України № 1021 від 30 серпня 2024 року та № 188 від 21 лютого 2025 року, відповідно до яких, освітні програми, за якими здійснювалася підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини», мають бути приведені у відповідність до оновленого переліку галузей і спеціальностей. Зазначені зміни зумовили формування нової освітньої програми «Міжнародні економічні відносини».

1.1.2. Зазначила, що відповідно до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» та змін, внесених Законом України від 9 січня 2025 року № 4197-ІХ, з 1 вересня 2025 року в усіх закладах вищої освіти України запроваджується базова загальновійськова підготовка (БЗВП) для здобувачів, що вимагає включення її до освітньої програми та навчального плану нової освітньої програми «Міжнародні економічні відносини».

1.2. Відмітила, що при здійсненні громадського обговорення, було розглянуто освітні програми за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносин провідних українських та зарубіжних ЗВО (зокрема, Київського

національного економічного університету імені Вадима Гетьмана; Харківського національного університету імені Василя Назаровича Каразіна; Хмельницького національного університету; Центральноукраїнського національного технічного університету; Одеського національного економічного університету, Одеського національного університету імені І.І. Мечникова; ДВНЗ «Ужгородського національного університету»; Університету імені Альфреда Нобеля; Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; Полтавського державного аграрного університету; Познанський університет економіки та бізнесу (м. Познань, Польща). Проведений аналіз засвідчив, що освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини» ОС «Бакалавр» за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)», спеціалізація С1.02 «Міжнародні економічні відносини» ДонНУ імені Василя Стуса відповідає найкращим національним і європейським практикам за структурою, змістовим наповненням, логікою формування програмних результатів навчання, інтеграцією практики та інтернаціоналізацією. ОПП «Міжнародні економічні відносини» забезпечує повноцінну підготовку фахівців у сфері міжнародних економічних відносин, орієнтовану на потреби ринку праці, сучасні виклики глобалізації та інституційні зміни економічного середовища. Порівняльна характеристика виявила низку переваг ОПП «Міжнародні економічні відносини» ДонНУ імені Василя Стуса, зокрема: збалансованість між теоретичною й практичною складовою, широку міждисциплінарність, залучення стейкхолдерів, орієнтацію на аналітичну, зовнішньоекономічну та управлінську діяльність. Програма має виражену практичну спрямованість, ґрунтується на сучасних економічних підходах і вирізняється гнучкістю у виборі освітніх траєкторій, що формує її унікальність та конкурентоспроможність серед аналогічних ОПП інших ЗВО.

1.3. Відзначила, що у ході розробки освітньої програми робочою групою враховані вимоги діючого стандарту вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого Міністерством освіти і науки України від 04.03.2020 р. № 357 та введеного в дію з 2020/21 навчального року. А також, декілька спеціальних (фахових) компетентностей та відповідних результатів навчання стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого Міністерством освіти і науки України від 13.11.2018 р. № 1244 та введеного в дію з 2018/19 навчального року. Враховані Постанови Кабінету Міністрів України № 1021 від 30 серпня 2024 року та № 188 від 21 лютого 2025 року, що передбачають оновлення переліку галузей знань і спеціальностей та подальші зміни у

стандартах для С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)», спеціалізація С1.02 «Міжнародні економічні відносини.

2. **МЕРЕЖКО В.М.**, директор Вінницького бізнес-клубу, національний радник Програм ОБСЄ та ПРООН, заслужений економіст України, підкреслив актуальність запропонованої ОПП, яка, на його думку, повною мірою відповідає сучасним потребам бізнес-середовища та державного управління. Зазначив, що програма формує системне мислення, розуміння глобальних економічних процесів і валютно-фінансових операцій. Наголосив на доцільності її якнайшвидшого впровадження, оскільки вона є сучасною, затребуваною і викликає інтерес у здобувачів вищої освіти. Додатково висловив пропозицію щодо уточнення переліку можливих посад для випускників бакалаврату, орієнтуючись на 3-тю групу Класифікатора професій (ДК 003:2010 «Фахівці»), з чітким розмежуванням можливостей працевлаштування для різних рівнів освіти. Також наголосив на необхідності посилення безпекової складової в освітній програмі на мікрорівні, запропонувавши додати вибірккову дисципліну, пов'язану з управлінням економічною безпекою компаній. Підтвердив підтримку програми, надану у письмовій рецензії.

3. **МИЦЕНКО І.М.**, д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин Центральноукраїнського національного технічного університету, висловив позитивне враження від логічної структури ОПП, її спрямованості на підготовку конкурентоздатного фахівця. Наголосив на достатньому обсязі іноземної мови в навчальному плані як важливому чиннику підвищення мобільності випускників. Підкреслив, що освітні компоненти, їх послідовність і зміст повністю узгоджені зі структурно-логічною схемою підготовки бакалаврів за спеціальністю МЕН. Водночас, звернув увагу на вимоги до кваліфікаційної роботи, запропонувавши посилити їх шляхом зазначення необхідності проведення самостійного емпіричного дослідження з використанням відповідних методів. Рекомендував програму до впровадження.

4. **ЗВАРИЧ Р.Є.**, д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин Західноукраїнського національного університету, оцінив програму як таку, що комплексно охоплює підготовку фахівців з МЕН, відповідає вимогам до формування загальних і фахових компетентностей, а також сприяє розвитку стратегічного мислення в умовах економічної невизначеності. Звернув увагу на потребу врахування положень ст. 9 Закону України «Про вищу освіту», запропонував у профілі програми зазначити форму здобуття освіти (денна, заочна) та мову викладання (українська, з окремими дисциплінами англійською).

5. **КОВАЛЕНКО І.М.**, експерт з моніторингу та оцінки ГО «Подільська агенція регіонального розвитку», наголосила на якості програми, її практичній спрямованості, актуальності тем, що охоплюють міжнародну торгівлю, фінанси, цифрову економіку та ЗЕД. Відзначила логічність побудови, наявність дисциплін англійською мовою, вибіркковість як сильну

сторону. Підкреслила, що програма є адаптивною, відповідає потребам ринку та може бути рекомендована до реалізації. Окремо зауважила, що курс «Бухгалтерський облік» (ОК-24) потребує посилення акценту на міжнародних стандартах, запропонувавши інтегрувати поглиблений модуль з вивчення Міжнародних стандартів фінансової звітності (IFRS).

6. **ВАРЛАМОВА М.Л.** *к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин*, відмітила, що надійшла рецензія від Мітюшкіної Х.С., доцента кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Маріупольського державного університету, де зазначено, що програма повністю відповідає стандартам вищої освіти, має усі необхідні структурні та змістовні компоненти, формує сучасну фахову підготовку бакалаврів у сфері міжнародних економічних відносин. Рекомендована для практичного використання.

7. **КІСТЕРСЬКИЙ Л.Л.** *д.е.н., професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин*, зазначив важливість підвищення привабливості програми для абітурієнтів, зокрема через акценти на успішному працевлаштуванні випускників. Висловив думку, що кар'єрна реалізація студентів є найкращим інструментом просування програми на ринку освітніх послуг. Звернув увагу на те, що логіко-структурна схема, представлена в ОПП, характеризується візуальною незрозумілістю та надмірною деталізацією, що ускладнює її сприйняття, і запропонував оптимізувати її візуалізацію.

8. **ОРЕХОВА Т.В.** *д.е.н., професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин, декан економічного факультет, керівник спеціальності та член проєктної групи ОПП «Міжнародні економічні відносини»*, підкреслила, що програма створена з урахуванням складної ситуації з оновленням переліку спеціальностей і стандартів. ОПП базується на чинному стандарті МЄВ, але включає також елементи стандарту з економіки, що забезпечує відповідність профілю нової спеціальності С1. Зазначила, що структура програми дозволяє досягти запланованих компетентностей та результатів навчання.

9. **ХАДЖИНОВ І.В.** *д.е.н., професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин, ректор ДонНУ імені Василя Стуса*, висловив підтримку програмі, наголосивши на її гнучкості, конкурентоспроможності та здатності готувати фахівців, затребуваних на сучасному ринку праці. Підкреслив, що університет готовий розширити використання англійської мови у викладанні та впровадити сучасні цифрові фінансові інструменти в освітній процес. Відзначив, що студенти вже під час навчання демонструють високі результати — працевлаштовуються, відкривають власний бізнес, реалізуючи набуті в межах програми компетентності. Також, звернув увагу на недостатній обсяг дисциплін, які викладаються англійською мовою, та запропонував додати окремі модулі з дисциплін професійної підготовки англійською мовою.

10. **КВАСНИЦЬКА О.Г.** *випусниця, спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини. ОП Міжнародний бізнес. Бізнес-переклад, спеціаліст з дослідження ринку та клієнтів компанії ELEKS*

поділилася досвідом та висловила пропозицію додати окремі теми, пов'язані з агропромисловим комплексом, до освітніх компонентів ОК 11, ОК 16, ОК 20, ОК 36, що, на її думку, посилять міжгалузеві знання випускників.

11. **КУДРЯВСЬКА А.В., СВЯТА А.Д.,** здобувачі здобувачі ОС Бакалавр, 3 курс, спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини. ОП Цифрова бізнес-дипломатія, акцентували увагу на необхідності модернізації системи оцінювання. Вони запропонували урізноманітнити методи контролю, включивши захист проєктів, розробку аналітичних записок та участь у кейс-чемпіонатах, що сприятиме більш об'єктивній оцінці набутих компетентностей та підвищить залученість студентів.

12. **ДУНЕЦЬ О.О.,** здобувачка ОС Бакалавр, 2 курс, спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини. ОП Міжнародний бізнес. Бізнес-переклад, висловила ініціативу щодо підвищення мотивації студентів. Вона запропонувала модернізувати курс "Вступ до спеціальності" (ОК-7), додавши обов'язкові зустрічі з успішними випускниками програми та представниками провідних компаній-роботодавців.

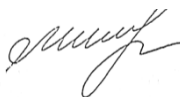
13. **ШКУРАТ М. Є.,** к.е.н., доцент, в.о. завідувача кафедри міжнародних економічних відносин, зазначила, що результати громадського обговорення, детально представлені гарантом ОПП Іщук Ю.А., підтверджують, що освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини» є актуальною, що знайшло підтвердження як у порівняльному аналізі з програмами інших ЗВО, так і у позитивних відгуках стейкхолдерів щодо її відповідності запитам ринку праці.

УХВАЛИЛИ:

1. За результатами громадського обговорення порушити клопотання перед Вченою радою факультету щодо рекомендації до затвердження ОПП «Міжнародні економічні відносини» 2025 року яка відповідає галузі і спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (за спеціалізаціями), спеціалізація С1.02 «Міжнародні економічні відносини» та навчального плану до неї.

Рішення прийнято одноголосно.

Голова

Марія ШКУРАТ

Секретар

Уляна БРАТЧУК